

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului actului normativ

Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr. 120 din 29 mai 2015 privind stimularea investitorilor individuali -business angels.

2. Motivul emiterii actului normativ

Inițiativa reglementării investițiilor realizate de business angels a fost percepută ca un semnal bun de către mediul de afaceri, însă se poate constata că acest demers nu a avut efectul scontat, întrucât nu a condus la o creștere semnificativă a numărului sau investițiilor business angels în România de la apariția legii și până în prezent.

Cauzele acestei stări de fapt sunt multiple, izvorând în principal din anumite deficiențe pe care cadrul legislativ le are, printre care se numără:

- **Limitarea investițiilor la plafonul de maxim 200.000 de euro și la o deținere de 49% din participații**, ceea ce se poate dovedi nerealist din perspectiva nevoii de finanțare existente la nivelul unui start-up;
- **Facilitățile fiscale acordate nu se dovedesc a fi suficient de atractive în contextul fiscal actual din România;**
- **Faptul că facilitățile fiscale nu sunt prevăzute în Codul fiscal** contribuie de asemenea la faptul că aceste măsuri nu sunt suficient de bine cunoscute și popularizate în mediile investiționale din România sau în rândul antreprenorilor în căutare de potențiali investitori.

Potrivit unui raport din 2017 al Comisiei Europene, în multe țări din Europa și din Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică se folosesc scutiri fiscale pentru a încuraja investitorii să-și asume un risc suplimentar. Suplimentar, o măsură care nu este cuprinsă în Codul Fiscal al României este posibilitatea de a solicita deduceri de taxe la momentul investiției. De asemenea, o altă măsură o reprezintă și compensarea pierderilor din alte venituri taxabile. În plus, unele țări permit investitorilor să solicite reduceri fiscale pentru dividende sau câștiguri de capital atunci când vând acțiuni. Aceste măsuri nu sunt implementate în prezent în România, dar s-ar putea dovedi mai atractive pentru investitori.¹

Piața totală europeană de investiții în stadiu incipient (vizibilă și invizibilă) este estimată la 13,21 miliarde de euro. Business angels reprezintă cea mai mare pondere a pieței de investiții

¹ <https://claudiuvrinceanu.ro/business-angels-romania/>

private în stadiu incipient, cu o investiție anuală estimată de 7,67 miliarde de euro, egală cu aproximativ 58% din piața totală, urmată de industria de capital de risc în stadiu incipient care investește 4,6 miliarde de euro (35% din piața totală)².

Într-un clasament al EBAN pentru anul 2020, România ocupa poziția 25 din 37 raportat la suma investită de investitori Business Angels cu un total de 4 milioane de euro investiți.

2.1. Descrierea situației actuale

Legea nr. 120 din 29 mai 2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels reglementează condițiile prin care orice persoană fizică poate deveni investitor individual-business.

Aceasta oferă acestor investitori persoane fizice 2 facilități fiscale principale atunci când investesc în firme:

- scutirea de la plata impozitului pe dividende pentru primii 3 ani de la momentul realizării investiției (dobândirii părților sociale)
- scutirea de la impozitului pe câștigurile de capital realizat la momentul transferului părților sociale ale investitorului, cu condiția că exit-ul să aibă loc după cel puțin 3 ani de la momentul investiției.

Ei trebuie să îndeplinească și anumite condiții pentru a obține facilitățile fiscale, cum sunt:

- limitarea investiției la o sumă cuprinsă între 3.000 și 200.000 de euro,
- limitarea domeniilor în care se poate realiza investiția (domenii precum cel bancar, de asigurări/ reasigurari, imobiliar, jocuri de noroc etc. neintrând în incidența prevederilor legislative)
- limitarea participației ce poate fi deținută de investitor la 49%, etc.

Așadar, una din condițiile principale pentru a putea beneficia de avantajele prevăzute în legea privind stimularea investitorilor individuali, un business angel trebuie să investească într-o firmă sume cuprinse între 3.000 de euro și 200.000 de euro.

Evident, antreprenorii fondatori pot obține de la business angels investiții și dincolo de aceste limite, însă pentru sumele care depășesc plafoanele menționate în lege investitorul nu va mai beneficia de facilitățile fiscale din actul normativ.

Investiția de tip business angel presupune ca investitorul să primească părți sociale din firmă și să devină asociat. Prin urmare, suma investită de business angel este în strânsă legătură cu valoarea firmei. La acest nivel de investiții, evaluarea unei firme este mai degrabă subiectivă și depinde mult și de abilitatea antreprenorului fondator de a prezenta investitorului un plan de afaceri clar.

De asemenea, suma pe care o investește business angelul depinde și de necesarul de finanțare al firmei - antreprenorul trebuie să explice clar pentru ce are nevoie de suma respectivă și de

² <https://www.eban.org/wp-content/uploads/2021/12/EBAN-Statistics-Compendium-2021-1.pdf>

ce nu are nevoie de mai puțin sau de mai mult pentru a ajunge la obiectivele stabilite clar într-un anumit termen.

2.2. Schimbări preconizate

Deși în ultimii ani, ecosistemul de startup-uri din România a crescut constant, legea în forma actuală nu și-a atins efectul scontat și la 7 ani distanță de la promulgare, considerăm că realitățile economice diferă făcând necesară modificarea și adaptarea acesteia la cererile actuale ale mediului de business.

Astfel, prin prezenta propunere legislativă propunem eliminarea plafonului de investiții de 200.000 de euro și păstrarea doar plafonului minimal de investiții, fără o limită maximă.

3. Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

Eliminarea pragului maxim de investiții poate prezenta atât o atractivitate mai mare pentru investitori dar și un sprijin realist acordat start-up-urilor în vederea dezvoltării afacerii acestora. Dezvoltarea afacerilor duce implicit la un mediu antreprenorial dinamic, crearea de locuri de muncă, creșterea competitivității și a calității serviciilor. Infuzia de capital și creșterea potențialului financiar creează premisele pentru dezvoltarea portofoliului de produse sau/și servicii, după caz, care vor determina o prezență mai mare și mai vizibilă în mediul antreprenorial, prin creșterea cotei de piață.

Suplimentar, estimăm că dezvoltarea companiei va facilita o dezvoltare pe orizontală a ecosistemului antreprenorial fiindcă furnizorii de servicii și materii prime vor putea profita de creșterea companiei și vor avea la rândul lor, oportunitatea de dezvoltare a afacerii. Astfel se creează un context de dezvoltare favorabil atât companiilor cât și furnizorilor.

Inițiativa legislativă a fost transmisă către actori relevanți din mediul antreprenorial și de business, prezenți la nivel național și regional. Am prezentat acest proiect de lege uneia dintre cele mai puternice organizații ale oamenilor de afaceri: Fundația Romanian Business Leaders, care reunește comunități reprezentative de antreprenori din domenii și sectoare strategice ale economiei; ai căror lideri pot imprima direcții de acțiune privind acțiunile ce pot fi implementate din perspectivă legislativă, pentru a susține dezvoltarea mediului de afaceri pe toate planurile și cu relevanță pentru toate sectoarele de business.

La nivel regional, am contactat ADR Nord-Est pentru a prezenta acest proiect de lege și potențialul pe care îl are pentru sprijinirea mediului de afaceri regional.

4. Impactul financiar asupra bugetului general - fără impact

5. Efectele proiectului de Lege asupra legislației în vigoare

În urma modificărilor legislative, Legea 120 din 29 mai 2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels ar suferi următoarele modificări:

Forma actuală:	Forma propusă:
Art. 2	
(1) Pentru a beneficia de facilitățile prevăzute la art. 3, orice persoană fizică poate deveni investitor individual-business angel la societățile prevăzute la art. 1, dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) este o persoană din afara societății și dobândește calitatea de asociat al acesteia prin aportul său în numerar la capitalul social al societății, rezultând emiterea de noi părți sociale în favoarea sa; investitorul individual-business angel va dobândi un număr de părți sociale la societate la valoarea nominală cu primă de emisiune aferentă aportului său, plătită la data majorării capitalului social; b) investește o sumă cuprinsă între 3.000 de euro și 200.000 de euro, echivalent lei la cursul Băncii Naționale a României din ziua efectuării operațiunii în societatea al cărei asociat devine, prin dobândirea de părți sociale; dobândirea părților sociale are loc prin majorare de capital social, în conformitate cu prevederile lit. a), iar suma investită va fi plătită prin intermediul sistemului bancar din România și va fi înregistrată în contabilitatea societății, conform legii; aceste limite de sume se aplică cumulat, indiferent de numărul investitorilor; c) investiția este efectuată strict în vederea îndeplinirii obiectului principal de activitate al societății și planului de afaceri pentru care investitorul individual-business angel va investi; d) nu are fapte înscrise în cazierul fiscal eliberat de autoritățile competente la data efectuării investiției; e) nu poate deține, ca urmare a investiției, în nume propriu sau prin persoane interpuse, mai mult de 49% din capitalul social al societății în cauză; f) nu este incapabilă ori nu a fost condamnată pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 31/1990,	(1) Pentru a beneficia de facilitățile prevăzute la art. 3, orice persoană fizică poate deveni investitor individual-business angel la societățile prevăzute la art. 1, dacă îndeplinește cumulativ următoarele condiții: a) este o persoană din afara societății și dobândește calitatea de asociat al acesteia prin aportul său în numerar la capitalul social al societății, rezultând emiterea de noi părți sociale în favoarea sa; investitorul individual-business angel va dobândi un număr de părți sociale la societate la valoarea nominală cu primă de emisiune aferentă aportului său, plătită la data majorării capitalului social; b) investește o sumă în cuantum minim de 3.000 de euro, echivalent lei la cursul Băncii Naționale a României din ziua efectuării operațiunii în societatea al cărei asociat devine, prin dobândirea de părți sociale; dobândirea părților sociale are loc prin majorare de capital social, în conformitate cu prevederile lit. a), iar suma investită va fi plătită prin intermediul sistemului bancar din România și va fi înregistrată în contabilitatea societății, conform legii; aceste limite de sume se aplică cumulat, indiferent de numărul investitorilor; c) investiția este efectuată strict în vederea îndeplinirii obiectului principal de activitate al societății și planului de afaceri pentru care investitorul individual-business angel va investi; d) nu are fapte înscrise în cazierul fiscal eliberat de autoritățile competente la data efectuării investiției; e) nu poate deține, ca urmare a investiției, în nume propriu sau prin persoane interpuse, mai mult de 49% din capitalul social al societății în cauză; f) nu este incapabilă ori nu a fost condamnată pentru infracțiuni contra patrimoniului prin nesocotirea încrederii, infracțiuni de corupție, delapidare, infracțiuni de fals în înscrisuri, evaziune fiscală, infracțiuni prevăzute de Legea nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare, sau pentru infracțiunile prevăzute de Legea nr. 31/1990,

republicată, cu modificările și completările ulterioare. (2) Dacă mai multe persoane fizice devin investitori individuali-business angels în condițiile alin. (1), facilitățile fiscale pot fi acordate pentru maximum 49% din capitalul social al societății în cauză, proporțional cu procentul părților sociale deținute.	republicată, cu modificările și completările ulterioare. (2) Dacă mai multe persoane fizice devin investitori individuali-business angels în condițiile alin. (1), facilitățile fiscale pot fi acordate pentru maximum 49% din capitalul social al societății în cauză, proporțional cu procentul părților sociale deținute.
---	---

6. Consultările Efectuate în Vederea Elaborării Proiectului de Lege

În numele inițiatorilor:

Monica-Elena Berescu – Deputat USR

Oana Toiu - Deputat USR

Viorel Băltărețu - Deputat USR

Lista susținătorilor Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 120 din 29 mai 2015 privind stimularea investitorilor individuali-business angels

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Rodea Mircea	USR	
2.	NASUI CCAUNU	USR	
3.	CRISTIAN BRIAN	USR	
4.	SEIDLER CRISTIAN	USR	
5.	Gheba Daniel	USR	
6.	Todosiu Beniamin	USR	
7.	SIGMAREANU ROBERT	PNL	
8.	ROȘCA HINCEA	PNL	
9.	DIANA BUZOIANU	USR	
10.	Vrobelo Alexandru	GA'D	
11.	Kocsis-CRISTEA ALEXANDRU	G.D.I.D	
12.	BOLA BOGDAN	GA'D	

**Lista susținătorilor Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 120 din 29 mai 2015
privind stimularea investitorilor individuali-business angels**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	Badea Mihai Alexandru	USR	
2.	BLAGA DANIEL	USR	
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			

**Lista susținătorilor Propunerii legislative pentru modificarea Legii nr. 120 din 29 mai 2015
privind stimularea investitorilor individuali-business angels**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ
1.	NEGOI REMUȚ	UAR	
2.	VICOL COSTEȚ	USR	
3.	CRISTI BERCEA	USR	
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			